

І.В. Удовенко, канд. філол. наук (*ХДУХТ, Харків*)

Л.А. Подворна, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

ІНСТРУМЕНТАРІЙ ТА ВИМОГИ ДО СТУДЕНТА Й ВИКЛАДАЧА В РАЗІ ЗАСТОСУВАННЯ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Із початком активного застосування цифрових та мультимедійних технологій при викладанні іноземних мов все більше уваги приділяється моделям змішаного навчання. Так само існує багато думок щодо визначення самого поняття. Німецькі вчені пропонують два підходи у розумінні змішаного навчання. З одного боку, йдеться про використання нових мультимедійних технологій при вивченні іноземних мов, з іншого – дидактичні сценарії, які передбачають різноманітні методичні комбінації. З технічного боку пропонується розрізнити три шляхи залучення мультимедійних технологій у навчальний процес: дистрибутивний (доступ до навчальних матеріалів через певні цифрові ресурси), інтерактивний (взаємодія учасників з системою) та колаборативний (взаємодія учасників між собою). З організаційної точки зору розглядаються чотири можливі сценарії змішаного навчання:

1. Аудиторне заняття, доповнене інтернет-ресурсами (онлайнграматики та словники, тренувальні лексико-граматичні вправи, тести закритого типу).

2. Аудиторне заняття, доповнене онлайн-компонентами комунікативної направленості (учасники отримують по e-Mail чи через навчальну платформу завдання, які контролюються викладачем, контактують з носіями мови у соцмережах тощо).

3. Чергування аудиторних занять з онлайн-заняттями (групова робота над проектами, презентаціями, віртуальні контакти між учасниками).

4. Повністю віртуальне навчання (самоосвіта під керівництвом викладача-куратора, віртуальна аудиторія, яка також уможливило групову роботу).

До інструментів, що використовуються для створення і презентації текстів, належать, з одного боку, традиційні програми обробки текстів (наприклад, Word). Проте на сучасному етапі вже доступні сервіси кооперативних редакторів, які дають змогу створювати і редагувати тексти онлайн разом з іншими учасниками (наприклад, Google Doc). Сюди ж відносимо всі додатки, розраховані

на створення і редагування вебсторінок, підкастів, відеокліпів, а також цифрові плеєри.

Говорячи про комунікативний інструментарій, слід розрізнити синхронні та асинхронні інструменти. До найвідоміших асинхронних інструментів належать електронна пошта, форум, блог; синхронні інструменти представлені чатами та соцмережами (Facebook, Skype, Viber, Instagram тощо), в яких поряд зі звичайним текстовим чатом чи демонстрацією аудіо- та відеофайлів надається можливість синхронного використання складних конференц-інструментів зі спільним доступом до ресурсу.

Попри те, що згаданий інструментарій може виконувати різноманітні функції, не варто забувати про доцільність його застосування. Іншими словами, той чи інший ресурс використовується не тому, що до нього є доступ на занятті, а тому що з дидактичних міркувань виникає потреба у його застосуванні.

Актуальним залишається питання щодо функції викладача на онлайн-етапі змішаного навчання. Більшість погоджується з тим, що ця функція зводиться до ролі куратора-консультанта. З огляду на потреби студента така функція має низку переваг: дійсно корисно мати підтримку консультанта, доступного звідусіль і в будь-який час, особливо тоді, коли стикаєшся з труднощами у процесі виконання певних завдань. Якщо ж аналізувати це з позицій викладача, тоді така функція має і низку недоліків, особливо стосовно затрат часу: перевірка письмових робіт, надісланих студентами, відповіді на питання кожного з них в процесі виконання завдань та адміністрування навчальної платформи не залишають часу власне на роботу над матеріалом дисципліни. Тому рекомендується встановити чіткі часові рамки онлайн-консультацій, а на певні питання не відповідати окремо кожному студенту по e-Mail, а викласти їх стисло у вигляді FAQ-форуму.

Високого рівня медіакомпетентності потребує і студент на онлайн-етапі змішаного навчання. Це стосується не лише хорошої технічної підготовки, а й медіакритичного аспекту: важливо вміти правильно оцінити якість інформації, отриманої з інтернет-ресурсів. Навик групової роботи також є необхідною складовою успішного оволодіння знаннями на онлайн-етапі змішаного навчання. Проте особливо варто відзначити на даному етапі вміння самоорганізації: студент має самостійно керувати власним часом і ресурсами й усвідомлювати особисту відповідальність за результати навчання.